

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

ELSŐ SZEKCIÓ

DSHIJRI kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(21325/16. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2023. február 23.

Az ítélet végleges, de szerkesztői változtatás alá eshet.

A Dshijri kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Első Szekció) Tanácsként tartott ülésén, amelynek tagjai voltak:

Gilberto Felici, *elnök*,

Paczolay Péter,

Raffaele Sabato, *bírák*

és Liv Tigerstedt, *a Szekció hivatalvezető helyettese*

Figyelemmel:

a Magyarország ellen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján egy iraki állampolgár, az 1992-ben született és a németországi Kielben élő – a Szegeden praktizáló Kovács T. ügyvéd által képviselt – Dragon Dshijri („a kérelmező”) által 2016. április 11-én benyújtott 21325/16. sz. kérelemre;

azon döntésre, hogy az Egyezmény 5. cikkének 1. bekezdése alapján előterjesztett panasz kerüljön közlésre a magyar kormány („a Kormány”) felé, akit Tallódi Z. kormányképviselő képviselt az Igazságügyi Minisztériumból;

a felek észrevételeire;

2022. január 31-én tartott zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően,

Az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ÜGY TÁRGYA

1. Az ügy a kérelmező menekültügyi eljárás alatti őrizetben tartásával kapcsolatos.

2. A kérelmező 2015. szeptember 25-én illegálisan lépte át a magyar határt Ukrajna felől. Nemzetközi védelem iránti kérelmére figyelemmel a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság 2015. szeptember 26-án felfüggesztette az idegenrendészeti eljárást. Ugyanezen a napon a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (a továbbiakban: menekültügyi hatóság) megindította a menekültügyi eljárást. Úgy tűnik, hogy a menekültügyi eljárás lefolytatásának időtartamára humanitárius célú tartózkodási engedélyt állítottak ki a kérelmező részére. A menekültügyi hatóság 2015. szeptember 26-i hatállyal elrendelte a kérelmező őrizetbe vételét. A menekültügyi hatóság a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX törvény (a továbbiakban: menedékjogi törvény, lásd *O.M. kontra Magyarország*, 9912/15. sz. ügy, 21. pont, 2016. július 5.) 31/A. § (1) bekezdésének a) és c) pontjára hivatkozott, megjegyezve, hogy a kérelmező személyazonossága és állampolgársága nem tisztázott, és szabadlábon hagyása esetén a kérelmező késleltethetné vagy megghiúsíthatná a menekültügyi eljárás lefolytatását, valamint fennállna a szökés veszélye. Mivel a kérelmezőnek nem voltak kapcsolatai az országban, és nem rendelkezett a megélhetéshez szükséges forrásokkal, a menekültügyi hatóság úgy ítélte meg, hogy kevésbé korlátozó intézkedés nem alkalmazható.

3. A kérelmező meghallgatását követően a Debreceni Járásbíróság – a menekültügyi hatóság indítványára – 2015. szeptember 29-én úgy határozott, hogy a kérelmező menekültügyi őrizetét 2015. november 29-ig meghosszabbítja. Megállapította, hogy a kérelmező személyazonossága nem volt tisztázott, mivel nem rendelkezett személyazonosságot igazoló érvényes okmánnyal, jogellenesen érkezett Magyarországra, nem voltak kapcsolatai az országban, és nem volt megélhetési forrása. A bíróság úgy ítélte meg, hogy enyhébb intézkedések – így a hatóság előtti rendszeres jelentkezési kötelezettség, a kijelölt tartózkodási helyen tartózkodás, vagy menekültügyi óvadék fizetése – nem voltak alkalmasak arra, hogy biztosítsák a kérelmező rendelkezésre állását a hatóságok számára. Indokolásában a bíróság az Egyezmény 5. cikke 1. bekezdésének f) pontjára hivatkozott.

4. A 2015. november 17-én tartott menekültügyi meghallgatáson a kérelmező további nyilatkozatokat tett személyazonosságáról és a származási országából való menekülésének okairól.

5. A menekültügyi hatóság 2015. november 17-én ismét indítványozta a menekültügyi őrizet meghosszabbítását. A kérelmező ügyvédje a menekültügyi hatósághoz 2015. november 20-án benyújtott beadványában a menekültügyi őrizet megszüntetését, és a kérelmező rendelkezésre állását biztosító enyhébb intézkedések alkalmazását kérte.

6. 2015. november 24-én a Debreceni Járásbíróság 2015. december 27-ig meghosszabbította a kérelmező menekültügyi őrizetét. A bíróság arra hivatkozott, hogy a kérelmező nem rendelkezett kapcsolatokkal Magyarországon, nem volt megélhetési forrása, és személyazonosságát tisztázni kellett.

7. 2015. december 23-án a menekültügyi hatóság elutasította a kérelmező menedékjog iránti kérelmét, de kiegészítő védelemben részesítette. Egyúttal visszavonta a kérelmező számára kiállított humanitárius célú tartózkodási engedélyt. Ugyanezen a napon a kérelmező menekültügyi őrizetét megszüntették.

8. Ilyen módon a kérelmező menekültügyi őrizete 2015. szeptember 26-tól 2015. december 23-ig tartott.

9. A kérelmező az Egyezmény 5. cikkének 1. bekezdése alapján panaszolta, hogy menekültügyi őrizete nem volt jogszerű.

A BÍRÓSÁG ÉRTÉKELÉSE

AZ EGYEZMÉNY 5. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

10. A Kormány előterjesztette, hogy az őrizetből történt szabadulása óta a kérelmező lakcíme ismeretlen a magyar hatóságok számára, s hogy a kérelmező képviselője nem bizonyította, hogy kapcsolatban áll a kérelmezővel. A Bíróság megjegyzi, hogy a kérelmező képviselője benyújtott

egy, a kérelmező által aláírt meghatalmazást, és hogy a Bíróság felhívására a képviselő 2021. augusztus 2-án megerősítette a kérelmező lakcímét. Ugyanezen a napon a képviselő egy olyan, a kérelmező által aláírt iratot is benyújtott, amelyben a kérelmező megerősítette, hogy a képviselővel tartja a kapcsolatot, és folytatni kívánja a Bíróság előtti eljárást. Ezért a Bíróság nem lát okot olyan következtetés levonására, hogy a kérelmező nem kívánja fenntartani a kérelmét. A Kormány kifogását el kell utasítani. A Bíróság megállapítja továbbá, hogy a jelen kérelem nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. bekezdésének a) pontja értelmében, és más okból sem elfogadhatatlan. Ezért a kérelmet elfogadhatónak kell nyilvánítani.

11. A Kormány úgy érvelt, hogy a kérelmező őrizete az Egyezmény 5. cikke 1. bekezdésének f) pontja alá esik, mivel a kérelmezőt az országba való beutazáshoz és tartózkodáshoz való jogának megállapításáig tartották őrizetben. A Kormány előterjesztette, hogy a hazai jog célja csupán a menedékkérők menedékjogi eljárás alatti kiutasításának a megakadályozása volt, és hogy a hazai jog nem biztosított beutazási engedélyt a menedékkérők részére. A Kormány előterjesztette, hogy az ilyen engedély elfogadhatatlan lett volna Magyarországnak a schengeni térség védelmével kapcsolatos nemzetközi kötelezettségei szempontjából.

12. A Bíróság tudomásul veszi ezt az érvelést. E tekintetben utal a *Saadi kontra Egyesült Királyság* (*Saadi v. the United Kingdom* ([GC], no. 13229/03, §§ 64-66, ECHR 2008), valamint a *Suso Musa kontra Málta* (*Suso Musa v. Malta* no. 42337/12, §§ 90, 97, 23 July 2013) ügyekben kifejtett elvekre. A Bíróság továbbá utal a kérelmező által előterjesztett azon érvre, hogy a hazai joggal összhangban humanitárius célú tartózkodási engedélyt állítottak ki részére, és ezt az engedélyt az eljárás során mindvégig birtokolta (lásd még a fenti 7. pontot, és – ellentétes esetjogként – az *M.K. kontra Magyarország* [Bizottság] ügyet, 46783/14. sz. kérelem, 2020. június 9., amelyben ilyen információt nem terjesztettek elő). Ezzel kapcsolatosan a Bíróság megjegyzi, hogy a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 70. § értelmében a menekültügyi hatóságnak a kérelem benyújtásától számított három napon belül ki kellett állítania a humanitárius célú tartózkodási engedélyt a menedékkérő részére. Ezért, mivel a kérelmező az említett tartózkodási engedély birtokában volt, és ezt cáfoló meggyőző érv nem került előterjesztésre, a Bíróság nem fogadja el, hogy a jelen ügyben az őrizet célja az országba való jogosulatlan beutazás megakadályozása volt (lásd még a fent hivatkozott *O.M. kontra Magyarország* ítélet 47. pontját, valamint – ellentétes esetjogként – a fent hivatkozott *Suso Musa* ítélet 97-99. pontját).

13. Amennyiben a kérelmező őrizete kapcsán azt lehetett volna állítani, hogy az őrizet az 5. cikk 1. bekezdésének b) pontja alá esett, nevezetesen, hogy annak célja a bíróság törvényes rendelkezésének, illetve a törvény által megállapított kötelezettség teljesítésének a biztosítása volt, úgy a Bíróság

megjegyzzi, hogy a jelen kérelem hasonló a fent említett *O.M. kontra Magyarország* ügyhöz, amelyben a Bíróság megállapította az 5. cikk 1. bekezdésének megsértését. A Bíróság megjegyzzi, hogy a menedékjogi törvény értelmében menekültügyi őrizetet nem lehetett kizárólag azon az alapon elrendelni, hogy az elismerését kérő elismerés iránti kérelmet terjesztett elő (31/B. § (1) bekezdés). A 31/A. § szerint menekültügyi őrizetet az e rendelkezésben felsorolt indokok alapján, egyedi értékelést követően akkor lehetett elrendelni, ha annak célja (azaz a menekültügyi eljárás lefolytatása vagy a dublini egyezmény szerinti átadás biztosítása) nem volt elérhető a személy rendelkezésre állását biztosító más intézkedésekkel (lásd a fent hivatkozott *O.M. kontra Magyarország* ítélet 21. pontját).

14. A jelen ügyben semmi nem utal arra, hogy a kérelmező nem működött együtt a magyar hatóságokkal. A Bíróság megállapítja továbbá, hogy – az *O.M. kontra Magyarország* ügyhöz hasonlóan – a kérelmező őrizetét elrendelő és meghosszabbító határozatok a kérelmező személyazonossága tisztázásának és a szökés megakadályozásának szükségességére hivatkoztak, de a Bíróság úgy véli, hogy a határozatok indokolása nem volt kellően egyéniesített ahhoz, hogy igazolja a szóban forgó intézkedést, holott az egyéniesítést a hazai jog is megkövetelte (ibid., 49-52. és 54. §). A Kormány azon hivatkozása, hogy szabadlábra helyezését és kiegészítő védelemben részesítését követően a kérelmező elhagyta Magyarországot, semmilyen hatással nem lehet ezen következtetésre.

15. A Bíróság ezért arra a következtetésre jut, hogy a kérelmező 2015. szeptember 26. és december 23. közötti őrizete tekintetében megsértették az Egyezmény 5. cikkének 1. bekezdését.

AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

16. A kérelmező 6 500 euró nem vagyoni kártérítést követelt, valamint 3 300 eurót kért a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások tekintetében.

17. A Kormány túlzottnak tartotta az igényeket.

18. A jelen ügy körülményeire figyelemmel és méltányos mérlegelés alapján a Bíróság nem vagyoni kártérítésként 6 500 eurót, valamint az ezen összeget esetlegesen terhelő adó összegét ítéli meg a kérelmező részére.

19. A birtokában lévő dokumentumokra figyelemmel a Bíróság 1 500 euró, valamint az ezen összeget esetlegesen terhelő adó összegének megítélését tartja észszerűnek a kérelmező részére a Bíróság előtti eljárás költségeinek és kiadásainak fedezésére.

EZEN OKOKBÓL A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatónak *nyilvánítja* a kérelmet;

2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 5. cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*,
 - (a) hogy az alperes államnak három hónapon belül az alábbi összegeket kell kifizetnie a kérelmező részére az alperes állam nemzeti valutájában, a kifizetési átváltási árfolyam alkalmazásával:
 - (i) nem vagyoni kártérítésként 6 500 (hatezer-ötszáz) eurót, plusz az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét;
 - (ii) költségek és kiadások tekintetében 1 500 (ezerötszáz) eurót, plusz az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után.
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2023. február 23-án, a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Liv Tigerstedt
a Szekció hivatalvezető helyettese

Gilberto Felici
Elnök